

trvala do polnoci, potom sa hostia odobrali od od občanov a sa vrátili do svojich domov. Medzi tanečnú zábavu občania roľníci podpisovali dodávkové a výrobné zmluvy so štátom.

1950
Katolícka akcia

Poias takzvanej katolíckej akcie vznikly aj v Lučkáčoviách nepokoje, neobejšlo to ani našu obec, pri tejto akcie mali duchovny (farári a predstaveny cirkvy) zložiť slub vernosti ľudovo-demokratickému zriadeniu v Československej republike, proti tomuto sa cirkevna vrchnosť ohradila a odoprela poriadok štátu, ba rozposlala „pastiersky list“ po všetkých fariách aby bol veriacim v nedelu v kostole prečítany, bez vedomia cirkevného referátu pri ONV. preto úradníctvo pastierskeho listu v kostoloch pre jeho vadny obsah zakázaly preto ale mnohi farári zakáz úradov neposlechlí a list v nedelu v kostole prečítali, čím sa dopustily trestného činu, úrady chceli použiť trestných sankcií proti niektorým farárom, ľud ale zle informovaný od neprajníkov štátu začaly sa rozširovať chyry že všetkých cirkevných hodnostárov ako farárov idú úrady zatvoriť kostole zabrat na skladištia, a rôzne postaril sa na odpor hlasal že si farárov trestat neda, ani kostol že neda prerobiť na skladištia, márne boli vysvetľovanie

že nikto nechce farárov pozatvárať ani kostole prerobiť na skladišťa, ľud bol tak rozostrený, viac veril strážcom ako úradom, po cele dni a noci sedeli na dvore fary pod ramienku že strážia dekana Jána Kléu, aby ho štátna bezpečnosť nevrála do väzenia, sám p. dekan hovoril k ľuďom aby nerobili mu zle s tým stráženým že si to nepraže že keď by ho úrady chcely zaistiť že aj tak ich je všetkých málo na ustráženie,

Prave rok za zatým čo začala prebiehať katolícka akcia p. dekan Kléu chodil veľmi často do Piestan štátna bezpečnosť si začala všimnúť týchto ciest do "kúpeľov" až jedného dňa p. dekan Kléu zaistil. Potom zvest veľmi rýchle prišla aj do obce, robili prípravy na jeho vyžiadanie o prepustenie zo zaistenia, zatým účelom zišlo sa večer ten deň asi 200. ľudí pred úradom M.N.V. a tam čakaly predsedu M.N.V. ktorý ten čas bol zamestnaný v Hlohovci, ten idúc správe natrafil rovna na tento dav ľudí pred budovu M.N.V. nevedel o čo ide, pital sa ich čo tu robia a koho čakajú, povedali mu že predsedu M.N.V. lebo že zavrely do väzenia p. dekana, a oni chcu aby p. dekan ihned prepustily, chcu aby predseda M.N.V. napisal žiadosť o prepustenie, predseda im povedal: "divajte sa obísať, ja o tom že je p. dekan zaistený nič nevedel, som

Zaistenie
mons. Jána Kléu

dovičku nevered, ja to viem od vás tu počujem že je
 p. dekan zaistený, a takže mi je žiadať o jeho prepuste-
 nie keď neverím ani to začo je zaistený a kde je zaiste-
 ný. nedali sa odbyť len žiadaly aby sa napísala žiadosť
 na ONV. Hlohovci za prepustenie, nebolo iného vy-
 chodiska musely vyhladať uradníka z ONV aby išiel im
 napísať tú žiadosť, čo našli a celého sblednutého do-
 viedly do kancelárie, hovoril že je už noc a on má dety, rodi-
 nu že sa nechce dať zažiť, konečne prišlo k napísaniu
 tej žiadosti, ale ju nemal kto podpísať, tak žiadosť ros-
 tala nedokončená, a na návrh predsedu aby si zvolily
 deputáciu ktorú on sám predvedie na ONV do Hlohova
 a tam že sa dozvedá kde je p. dekan, a začo je zaistený
 návrh prijali a zvolily si 6. člen a jedného muža ktorý
 pojde na ONV do Hlohova, a už potom sa začal dávať ľudia
 rozchádzať boli už 2. hod. popolnoú, Na druhý deň sa išlo
 do Hlohova na ONV, celá deputácia a predložila požia-
 davku predsedovi ONV za prepustenie p. dekana Klíu,
 Predseda ONV im odpovedal že štátna bezpečnosť už dlh-
 šie čas sleduje činnosť p. Klíu, a je iste že musin byť po ruke
 dokazov o jeho vine, kde je uväznený, a začo, to ešte snáď
 nikto nevie, jestli je nevinný jako vy tvrdíte, bude vkrúť
 Rom ešte prepustený na slobodu, ale p. dekan Klío

spáchal trestný čin a bol postavený pred súd a bol odsúdený, viac sa do Lukáčoviec nevrátil, na jeho miesto na faru prišiel mladý kaplán Ciril T. ale ani ten tu dlho neostal bol preložený za Bratislavu, na jeho miesto na faru prišiel farár Dr. Bača Jozef.

Už viac rokov sa členovia MNV, a komunistická strana namáhajú založiť v našej obci jednotné roľnícke družstvo. Dedinská organizácia Komunistickej strany už v roku 1951 na svojej výročnej členskej zhodre vyniesla uznesenie že ten rok sa vynasnaží stoj čo stoj založiť v obci JRD.

členovia strany komunisty si aj napisali prihlášky do JRD, ale pre nedostatočný počet členov JRD nebolo založené, z myšlienkou založiť JRD v Lukáčoviách sa neprestalo trachovať, hlavne keď už v susedných obciach bolo už založené ako v Aleksinciach a ešte prv v Rišnovciach, preto bolo potrebné vynaložiť všetko úsilie založiť JRD aj v Lukáčoviach, roľníci vlastnú rätú nekeceli ani púť o spoločnom hospodárení, vlastnú poukázali na tie susedné JRD v Rišnovciach a Aleksinciach, ktoré práve tie roky boli úpadkové, špatne hospodárili,

Koncom prišlo k tomu že aj v Lukáčoviach sa založilo JRD. bolo to v roku 1953. ako prvý sa prihlásili funkcionári dedinskej organizácie komunistickej strany

1952

Založenie
JRD. menšinos
ve

1953

1954

a za nima takmer všetci členovia strany a dvaja mlámo strany stojáci roľníci bratia Kolferovy, ako prvý rok vstupilo do JRD 17 členov a hospodáril na 78. ha pôdy to bola pôda členská, a k nej pripadla aj pôda kostolná nové družstvo začalo, základ socializácie dediny bol položený, len bolo treba ho upevniť, ONV, Hlohovca poslalo na pomoc do JRD organizátora výroby Mošat Štefana ktorý bol súčasne aj prvým predsedom JRD, Lukáčoviach hneď prvý rok sa ukázali výsledky hospodárenia dobré, družstvá sa riadne zapojili do práce, a to sa ukázalo na konci roka, že úroda presiahovala plánované výnosy a preto aj doplatky členovia dostávaly na vyrovnej členskej rekodre ako v prvom roku hospodárenia mali na plánované 14. kč. na 1. p. j. vyplácali si zálohove 7. kč. na p. j. a konci roku si vyplátili druhých 7. kč.

1955

Po zoberaní prvej spoločnej výroby začal sa robiť nábor s úmyslom rozšíriť JRD na celú obec, začalo sa presvedčovanie roľníkov o výhodách spoločného hospodárenia na združených pozemkoch, ktoré sa dajú lepšie strojmi obrábať, odpadne ručná práca, budú orať traktory a nie kravy bude sa orať 30-50 cm, hĺbky a nie ako na kravách 10-15 cm., zmiznú úrky parcelky, ktoré sú tak úrky niektoré že sa nedalo po nich ani vozom prejsť, jak ešte

iet po nej vorom tak išiel s jednim kolegom po susedovej
role, taktiež bola hovorená o chove živočišnej výroby
v spoločnom ustájení, prišla do obce agitačná kolóna z
okresu Hlohovec ako aj krajského nár. výboru z Nitry, aby po-
mohli presvedčiť roľníkov o výhodách socializácie dediny
išlo to veľmi ťažko, narádzalo sa na nepochopenie,
chodilo sa po domácnostiach, presvedčovali, apelovali
na ľudský cit, na ľudské spoločenstvo, a podarilo sa ris-
kat, presvedčiť pár stredných roľníkov, ktorí vstúpili
do JRD. a potom za nimi sa už prihlasovali ďalší roľ-
níci, podpisovali prihlášky do JRD. a tým na prvý ná-
bor vstúpilo do JRD. 180. roľníckych usadlostí seelkovi
výmeru pôdy 770. ha, čo bolo 94% z celobecných roľní-
ckych usadlostí, tým bolo vyhlásené celobecné Jednotné
Roľnícke Družstvo v Lukáčovičiach, lebo mimo JRD, ros-
talo len nepatrná časť roľníkov.

Prvá ustanujúca schôdza bola slavnostná, konala sa 1957-8
sa v Kultúrnom dome dňa 16. III. 1958. na ktorej bola
zvolená nová správa, lebo staré JRD sa zlúčili s no-
vým JRD. za predsedu už veľkého JRD bol zvolený Jozef
Gajdos, po jeho odchode do Hosp. techn. školy do Nitry na
jeho miesto nastúpil Kábat Jozef, bol tiež zvolený
agronom, a skupinár, rastlinnej výroby, aj živočišnej

1956
Rozšírenie
šilenskej roľní-
ckej družiny
dne v JRD.

vyrobi, tiež zootechnika, prvý rok tyto funkcionáry boli nestály menili sa každú chvíľu čo bolo na škodu Jednotnému Rolníckemu Drustvu, ihneď sa začala robiť H.T.U.P. (Hospodársko-technická úprava pôdy) pre spoločné obrábanie pôdy

1958

Hospodáriť na celom pozemku sa začalo na jeseň roku 1958, kedy sa siálo spoločne pšenica raž, a smesky na krmu pre hovädri dobytok, taktiež — sa už pripravovala pôda k jarnému osevu už spoločnému. Takie už v roku 1959 sa spoločne pracovalo na Drustevných lánoch, a aj sa brala už spoločne úroda. Ako prvý rok spoločného hospodárenia hospodárske výsledky neboli dobré, úroda bola priemerná, no ale na mnohých miestach bola podpriemer, a to hlavne u jačmena a u kukurice, bolo to následkom neskorej orby a siatby na jar, a bola tu ešte tá chyba že nebola sústredená živnosť na výrobu, a keď aj bola prevrátená pre J.R.D. každý družstevník ju mal doma lebo neboli ešte dohotovené ustajovacie priestory. (maštale) pre spoločný chov, ako náhle bola postavená maštala ihneď sa začalo sústredovanie kráv, dovoľny hovädri dobytok, tiež aj osipane museli rásť ešte u družstevníkov ale už zhromáždene v spoločnom chove. Bilancia na konci roku bola slabá, a nie radostná,

Na pracovnú jednotku mali plánovane vyplácať 18 kš., zálohove si vyplácali 9 kš., neskoršie si vyplácali len 8 kš. Na výročnej členskej schôdke družstevníkov vyšlo to tak že žiadne doplatky im neostali, mali prečerpané p.j. v živocírnej výrobe až vyše 2200.

Jedna nová vec sa dostala aj do obce Lukáčovice je to rozhlas ktorý bol zavedený v roku 1958 do celej obce je to veľká výhoda jak pre úradí tak aj pre občanov pred zavedením rozhlasu bol obecný bubon na ktorý obecný sluha bubnoval a tak dával na známosť občanom úradne oznámenia, ako aj tiež súkromne oznámenia ako: predaj, kúpu, stratu, náleži, a rôzne,

zavedenie
rozhlasu do
obce

Ďalšie pred zavedením rozhlasu do obce bol zriadený v Lukáčovciach poštový úrad, pred zriadeným poštového úradu v obce listonos musel chodiť pre poštu posledne do Aleksíniec, predtým do Rišnoviec, a istý čas na stanicu Andáč k vlakov, a to takto sa pošta donášala až do roku 1956. kedy bol slavnostne otvorený poštový úrad v obci a hneď bol tam zavedený telefon a telegraf, predtým bola telefonná hovorna v kancelárii M.N.V. kto chcel telefonovať musel ísť na úrad M.N.V. čo bola nevýhoda pre tam pre tam zamestnané úradníctvo. lebo bolo v práci vyrušované

1960

Rok 1960. je rok veľmi významný na politické udalosti jak v zahraničiami našej republiky tak aj doma v Československej republike, 15. mája mala byť konferencia štiroch veľkých štátnikov, takzv. na najvyššej úrovni v Paríži, mali sa zjesť p.p. Einsenhover prezident Usa, N. S. Chruščov predseda rady ministrov SSSR, De Gaulle prezident Francie a Macmillan ministersky predseda Veľkej Britanie (Anglie) mali sa na tej konferencii pojednať o odstrojení aby už viac nikdy vojny neboli, ale sa stala veľká chyba, a sice štábo zo strany Amerických vojenských úradov, 1. mája poslali špionárne lietadlo nad územie Sovietskeho sväru, robilo si fotografické snímky vojenských objektov, a hospodársko doležitých úradov lietadlo letelo vo výške 20.000 metrov, ale Sovietska raketa strela ho aj tam rasiáhla a zostrelila po dopadu na zem sa zistilo že je to lietadlo Usa, a našli sa v nom rôzne prístroje a nástroje pre špionáži, pilot lietadla bol zadržaný a postavený pred súd Sovietskeho sväru a odsúdený na 10. rokov stratu slobody, hore spomenutý štátnici sa v Paríži zjesli ale pre Americkú vierolomnosť sa nič nepojednávalo, po výmene názorov na túto špionárnu aféru sa vrátili domov, a konferenciu na najvyššej úrovni odložili na neurčitý čas, až sa situácia ujasní a zmení.

Aj v našej republike sa v tomto roku stali veľké udalosti, 12 júna boli volby do všetkých stupňov Národných výborov, a to: do miestnych národných výborov, okresných národných výborov, a krajských národných výborov, Slovenskej národnej rady, a poslaneckej snemovne, pred voľbami každý kandidát prisiel medzi svojich voličov sa predstaviť, a sníma si pohovoriť, vyspôjiť ich žiadosti a poradiť im, všetci zvolení majú názor: poslanec

Volby prešli dobre, ako sa sluší, a bolo vidieť pri nich kultúrnu vyspelosť našich občanov, zúčastnili sa ich všetci občania na 100% a odovzdali svoje hlasy na kandidátov - poslancov navrhnutých Národným frontom v ktorom sú zastúpené všetky složky občanov, organizácie ako aj strany nášho verejného a politického života,

Aj v našej obci voliči volili si nový Miestny národný výbor, do výboru boli zvolení všetci navrhnutí, občania ich dobre poznajú ved sú takmer všetci ktorí už volebných období pracovali vo správe obce, a preto ich ako osvedčených hospodárov zvolili znovu, za predsedu miestneho národného výboru bol zvolený Jozef Šlanák robotník ktorý aj do teraz tento úrad zastával, ako predseda aj v minulom volebnom období si počínal dobre a rozumne preto bol zvolený znovu, za tajomníka miestneho národného výboru bol zvolený

Michal Čapek, obidvoja zaslúžili pracovníci, už minulosti sa osvedčili ako dobrí organizátori v obci pre úpravu cesty a vzhľad obce, ich zásluhou je že sa radovážil kameň na úpravu cesty cez dedinu, urobili sa kamenné chodníky, na ulici nové sady sa vysadili lipi ktoré skrášľia tento úsek cesty, špatit ju bude iba veľké blato ktoré tam ešte býva obzvlášť zimnom období, rozšírylo sa verejné osvetlenie po uliciach.

Položenie základov pre nový kultúrny dom

Ďalšie jedna veľká budova pribudne v obci, starý kultúrny dom, už čo do plošnej miery nevyhovuje pre občianstvo lebo pri významnejších udalostiach ako sú oslavy, slávnosti, zábavy nevie pojsť všetkých účastníkov, preto už toho roku sa prišlo k výstavbe nového väčšieho a modernejšieho kultúrneho domu, a to na zahrade pred budovu terajšieho úradu M. N. V. tento rok sa už začalo s prípravnými prácami, položili sa betonové základy do zemi, čo chýba najviac v obci sú to školy, už do teraz v minulých rokoch sa chodilo striedavo do školy a tento rok pribudne ešte jeden školopovinný ročník, takže bude 9. ročník povinná dochádzka do školy, bolo by ešte menej učobného priestoru, Rada Miestneho národného výboru aby nemusel 9. ročník chodiť do školy do susednej obce z adaptovanej jednej učobne pri miestnom kine so takzvanej kitarne, a tam sa

teraz u nás naši žiaci, je to na újmu, čakáme kina
ale škola je prednejšia, a potrebnjšia, takto urašova
la Rada MNV v Lukáčovciach,

Nedbaly rozťah našo hospodárstva a jeho
vystorby umožňuje nášmu ľudu pracovni a zárobko
vu možnosť a tak aj zvýšenie životnej úrovne,
Naša obec nie je vstare dat všetkým občanom mož-
nosť stáleho zamestnania lebo je to obec iista
poľnohospodárska nemá žiadneho priemiselne
ho zárodu, tak je zamestnané vyše 100. občanov
zamestnaných mimo obce, tyto ľudia väčšinou rá-
no odchádzajú do práce a večer sa vracajú, ale
su aj taky čo pondelok odchádzajú a ať v sobotu
prichádzajú naspät, na cestovanie majú tu k dis-
pozícii autobus od ČSAD. z Nitry ktorý je tu pre obec
prideleny od roku 1954. aby pripoj k všetkým vlakom
chodi z Lukáčoviec do Aleksiniee, zo začiatku chodit
len 5. krát do Aleksiniee a teraz chody ať 10x (krát)
a ešte aj v noci, natolko vzrástol cestovny ruch, chody
ešte aj 3x. týždenne do Nitry, je stále obsadeny, a to
najviac je zatažený ráno k prvym vlakom, a večer o
6. hodine, je v živej pamäty a nie je tomu tak dávno
že by si neboly ľudia dovolili sa vozit na autobuse

Autobus

bárs za jednu cestu do Aleksiniec sa platy len 1.60.^{ks} ale pred 30. troma rokmi aj tie chybali chudobnému človeku a preto chodil pešo: gardina-rolnička, rozbierala trochu masla, vajec, alebo 1-2. páry kuriatok, vrela to na batoh na chrbát a pohľadala si kamaradky, a išli pešo aj s nákladom na Pastuchov do Hlohoveca aby to tam predali a za utržené peniare kúpili potrebné veci pre domácnosť keď sa už vydali na cestu za dedinou si hneď vyzuli boty a išli boso až k mestu aby si boty nerozdraly, a tak pšišli aj narpät, na vlak? to hovorievaly že tam sa len páni voria, a chudoba musí chodiť pešo, a boso s botami na pleci, dneska by nemusel tolko cestovať, lebo miestnom obchode dostane kúpiť všetko čo len kto potrebuje,

Asfaltovanie
cesty do Alek-
siniec

Že obec Lukáčovec viedie dobrú cestu do Aleksiniec toho roku raliata smolaw, takže je bezprašna, od obchodných domov až na stanicu Aleksiniec, po jej strane pod vinohradom vyriasta jeden hospodársky kolos, stavajú sa tam stáje, maštale, chlieby, a kurni, za krátky čas bude tam postavené tolko budov že tam bude umiestnený všetok hovädzi dobytok a všetka živočišná výroba, majiteľom tohto hospodárskeho celku je ľud obce Lukáčovec tj. Jednotné Rolnícke Družstvo v Lukáčoveciach, ktorý správné pochopil že bez socializácie na dedine nebude unás

socializmus, už len na pokraji chotára vidieť malé parcel-
ky ktoré prináležia súkromne hospodáriacim roľníkom,
ktoré čakajú na vliatie sa do socialistického spoločného celku

Čas beží tak rýchlo že ani sa na niečo nestihnú pozrieť
a už je to preč, čo bolo včera nové dnes je to už staré.
V našej republike sa stali toho roku tiež veľké zmeny, naše
štátne zriadenie si zmenilo názov, na miesto doterajšieho
názvu: ľudovo-demokratické, sa stalo Československá socialis-
tická republika, (v skratke ČSSR.) po 12. júnom bola zmena
Krajských a okresných úradov, Lučivce doteraz spadá-
li pod Krajský národný výbor do Nitry, a od teraz pripadajú
do Bratislavy, taktiež doteraz spadali okresný národný výbor
do Hlohoveca a od teraz pripáda pod okresný národný výbor v
Nitre, týmto sa zmenili obvody krajské a okresné národných
výborov.

Boj proti vojne sa rozprúdil do takej miery že sa už
aj O.S.N. (organizácia spojených národov) zaoberala na podnet
ČSSR vlády, musela na 15. valnom zhromaždení, na ktorom
sa zišlo 96 štátov a pojednávať o sovjetskom návrhu o
odbrojení, o nastolení mieru v celom svete, aby boli ná-
rodi celého sveta zbavení strachu pred najhoršou pláňou
ľudstva vojnou, je smutné poznamenať do kroniky že ľudia
sa najdu ešte dnes dvadsiatom storočí ktorým sa stále

Zmena v
administratíve
v štátnej roľní

do misle natyska slovo „vojna“, su to kapitalisty západních
evropských státov, a americki výrobcevi válečných
zbraní, který na každé vojne dobře zarábají, a bohatnu
jednotné rolnické družstvo v Lukáčovciach aj tento
rok ešte zápasí spoločnými ťažkosťami, nemožno
povedať že by bola zlá pracovná morálka, je tu čosi iné,
a to je to že je citelne badať nedostatok odborníkov
vo vedení družstva, hoci vo správe su všetko vykonny rol-
níci ktorý prv hospodárili na svojich 3-8 ha pôdy, ale
norma blízko 800 ha je viac, a táto výmera pôdy potre-
buje väčšiu starostlivosť a odbornosť na hospodárenie
ako 3-8 ha pôdy. Družstvo máterar má 4 členov na
školený ktorý navštevujú odborné technické školenie
su tam 2-4 roky, ale aj do tíh lež budú tyto vyškoleny
potrebuje pomoci po odbornej stránke,

Dňa 13. februára bola výročná členská zhromaždenie
na ktorej bola zvolená nová správa, a tiež aj nový
predseda jednotného rolnického družstva bol zvolený
za predsedu Dolnák František pochádza z robotní-
ckych rodičov, snahu a ochotu a dobrý vzťah k druž-
stvu má, ale sám to nevtiahne, a na vonok to tak
vyziera ako by to chcel sám viesť, chyba je tá že sa
s členstvom ne radí, dokiaľ toho je ten že podľa stanov

Postup práce
- J.S.D.

ma predseda zvolavat kazdy mesiac clenku zehodru na ktorej ma sa podavat zprava o hospodarskom stave jednotneho rolnickeho druzstva, a sa poradit zeleni co ako dial, a to sa neroby, od 13. februara do 1. decembra (co tieto riadky pisem) bola len jed- na clenka zehodra, a to sa on na nej nerucastnil ako predseda, (bol nemocni) zehodra bola zvolana na priami zasah Dedinskej organizacie Komunisticky strany v Lukacovciach,

Na vyroinej clenkej zehodre si JRD postavilo svoj plan vyrobi, po pri splneny tohto planu vyro- by malo bit clenstvu vyplacane 14. kc. na pracovnu jednotku, t.j. zalohove 7. kc. na jednu p.j. ale pri kontrole plnenia planu za 6. mesiacov sa zistilo ze plan sa neplni, a preto ani 14. kc. (zalohove 7.) na 1. p.j. vyplacanie bit nemoze, ale po preskumany okol- nosty hospodarenia ukarovatel vykaruje ze sa mo- ze vyplacat len 11. kc. na 1. p.j. t.j. 5.50. zalohove.

V rastlinnej vyrobe, v hlavnich produktoch bo- lo naplanovane dosiahnut taketo vysledky:

Raz	na 1. ha.	dosobit 25. g.	dolobilo sa 23. 64.
Lito	"	"	27. " 17.
Jajmen	"	"	26. " 29. 36.

Repa cukrová	na 1 ha	dobit 280 g	dobilo sa 370 g	30%
žemiaky	"	"	130 g	" - 30 g

rok 1960. bol veľmi priaznivý na všetky plodiny v poľnohospodárske, čoho dôkazom su aj dobre výsledky dosiahnuté pri ťačmeni a cukrovky, pri ktorých sa plán výťažky dost vysoko prekročil, nedosiahnutie plánovaných hã. vynosov u razi, a užitá zavinila veľmi suchã jesen roku 1959, to tým že sa pomerne dost neskoro siaľo a to tiež do suchej pôdy, veľmi nízke hã. vynosy bolo zavinene u žemiakov tým že im nebola venovaná dostatočná pozornosť, a boli neodborné kultivovane, počasie pre rast bolo pre ne veľmi priaznive.

Pochvalu si zaslužia naši žiaci 9 ročnej školy v Lukáčovciach ktorý pod vedením svojich učiteľov účinne po pri svojom učení pomáhajú na JRD. hlavne pri ničení škodcov na rastlinách, ako aj pri zbere plodín spaľ.

Na začiatku tejto knihy je opisany vzhľad našej obce počet obytných domov a tiež z akého stavebného materialu boli tieto domi stavali, tento rok je tomu priemer 25-30 rokov od toho času čo to kronikár uviedol, na rozdiel dneška nakoľko sa maša obec zmenila odvtedy za uvedených rokov uvediem v krátkoty v jakom

Niektorá poznámky k zme ne vzhľadu obce

stare sa nachádza dnes, je to pomerne dost krátka doba a predsa si také zmeni že ilovek ktorý pred 30-40 rokmi opustil obec a dnes by sa vrátil iste by Lukáčovce ani nepoznmal.

V roku 1960. počta obec ¹⁵⁴⁴~~1545~~ obyvateľov, počet domov obyvateľov je 302, čísel, a každým dňom vyrastajú nové a nové domy, dnes sa už z hliny domy nestavajú, ani slamou nepokrivajú, stavajú sa stvrdého materiálu a to: z tehly pálenej, skradkov urobených zo škravy s hrutennej cementom a pokrývajú sa škridlow alebo eternitom, V obci je dnes ^{všet} 100 dôchodcov, ktorí dostávajú dôchodok či už starobný, invalidný, sociálny alebo vdovský. pred 30. rokmi bolo v obci 50 žobrákov ktorí chodili s dom do domu a prosili a modlili sa za almužnu, (za kusok chleba,) dnes týchto dôchodcovia dostávajú rentu od 120 Kčs do 900. Kčs. mesačne, k tomu kto má neraopštréne dety dostáva na ne rodinné príplatky, V roku 1930. bol I. rozhlasový prijímač v obci v Lukáčovciach prvý rozhlasový prijímač (radio) bola to novinka v obci trebárs ani zdaleka nemal tu kvalitu čo majú rádio prijímače dnes, mal ho Augustin Petrašsek v. k. farár, a dnes t. r. už ich je v obci 250 k tomu 50 televízorov a je iste že pritom to počte sa to nerastavy, že ich bude aj viac lebo vyvoj ide neraditeľne vpred, Tak tiež do Lukáčoviec v tých ^{rokoch} 1700. siel prvý automobil osobný mal ho Bratia Lövy veľkonájomeca

I. rozhlasový
prijímač v
obci

tunajšieho hospodárstva majetku Nitrianskeho biskupstva,

Ktomu má dnes obec svoj poštový úrad, zavedený telefón
 tiež je zavedená do obce elektrické osvetlenie, medzi tým obdo-
 bým čo bola prvá písaná kronika prišli do obce tieto novinky
 a dnes je to už aj staré, nedá sa to ani všetko opísať čo sa
 všetko aké nové veci v obci postávaly, keď by bol čo len misiel
 nato že naše ženy budú odbremenene od úmornej ťažkej práce
 ako je práanie bielizne, pečenie chleba, a dnes je to skutočnosť tak
 mer v každej domácnosti je elektrická práčka, pečenie chleba v
 domácnostiach úplne prestalo, vozia chlieb do obce autom a pekáre
 ne do obchodov tam si ho kúpi koľko chce a aký chce, prv také
 to veci si mohli pokúpiť len bohatí ľudia páni a špekulanti
 a dnes každý robotník má v dome, rádio, práčku, krásne zariadené
 domy byt, to zoračí o zvýšení životnej úrovne pracujúceho človeka
 a taktiež starostlivosť onho na každom úseku práce,

Aj čo do vzhľadu obce sa ako vidno veľa zmenilo bolo
 to nové dnes je to už staré tak rýchlo postupuje celý vývoj
 nášho života, pred pár rokmi celý priestor ra školu až
 po kostol bol vysadený ovocnými stromami jablonami, týmto
 stromom sa nevenovala dostatočná pozornosť 70%
 ich vyhinulo a ktoré aj zostaly sú napadnuté chorobami
 takže je obava že aj ty vyhinu, preto rada miestneho národ-
 neho výboru rozhodla sa dať celý breh vysadiť v orechi

V minulosti žena bola považovaná za menej cen-
nú osobu ako muž, aj v tom prípade keď mŕdovom pome-
re v zamestnaní vykonávaly jednaku prácu, pre mali ilus-
tráciu uvediem ako boli ženy platene za svoju prácu v
minulosti, V roku 1921. platilo sa ženám za 10. hod. prácu
15. kčs mužom 20. kčs. za rovnakú prácu,

V voľbách do obecného zastupiteľstva bolo v roku 1919
zvolených 2054. žien zo 7627. obci v celej Československej repub-
like. A to bol krok formálny, pretože právomoc žien vo vše-
obecnom zastupiteľstve bola mizivá,

V roku 1922. zomieralo na Slovensku z 1000. detí do 1. roka
600. V roku 1937. zomieralo pri pôrode z 1000. žien 331.

Pred vojnou boli na Slovensku 1. jasle z počtom 25. detí,
V pred Mnichovskej republiky nejestrovali prídavky na deti,

V roku 1936. bolo pri námerdnej práci na Slovensku
vykorisťovaných a zmračených 1200. detí vo veku 10-12. rokov

za predmnichovskej republiky bol na vysokých a odborných
školách na Slovensku minimálny počet žien, za takvaného
Slovenského štátu bolo štúdium žien na Vysokej škole techni-
ckej úplne zakázané.

V Československej socialistickej republike dostávajú
muži a ženy za rovnakú prácu rovnakú mzdu, V roku 1959
robil mŕdov priemer v ČSSR. bez JRD 1309. kčs mesačne.

303
Postavenie
ženy v ČSSR
= v ČSR =

Postavenie
ženy v ČSSR
= dnes =

Vätiina našich polnohospodárov je členkami f. 58 priemerný mesačný príjem družstevníka v roku 1959. robil 955. 20. kš. v celo štátnom merítke, ktomu však treba prirátat sumu 400. kš. ktorý obnos do spoločních fondov.

Vo volbách roku 1960. bolo len na Slovensku zvolených 44.151. členov do Národných výborov všetkých stupňov, v Slovenskej národnej rade je 20. poslankyn.

Do roku 1959. sa znižila úmrtnosť detí na Slovensku tak že z 1000 detí do 1. roku ich zomrelo 37.2. materská úmrtnosť sa do roku 1958. znižila, tak že s 1000. členov ich zomrelo 0.4.

V roku 1959. na Slovensku bolo 324. jasíel spočítom 9788. detí

V roku 1959. bolo na Slovensku vyplatených 1.298000. kš. prídavkov na deti.

Zamestnávanie detí je zakázané, v družinách mládeže bolo v roku 1959. 22.052. žiakov na rôznych formách rekreáciách sa zúčastnilo 21.663. detí.

V roku 1959.-60. študovalo na vysokých školách na Slovensku 7129. členov, na odborných školách študovalo 24953. členov

Požiare su už v našej obci veľmi zriedkava vec, pravda že v tomto smere sa aj robia patričné opatrenia, každým rokom su navštevovaný občania požiárnymi hliädkami a upomínany k opatrnosti aby k požiaru nedošlo, a predsa aj pri tej opatrnosti zhorel dna 28. VII. stoh slami

Požiar stohu
slami

na "diloč" 1. kilometer od dediny, zapálily ho deti 8-10. ročne
bol to majetok JRD. v Lukáčovciach, škoda spôsobená požiarom
je v obnose kis. 17.800. je krita poistením,

Na strane 293. tejto knihy su opisane tohoročne volby
do všetkých stupnov národných výborov ako aj do Slovenskej
národnej rady a Národného zhromaždenia, tieto volby mali veľký
význam, lebo išlo im o celú novú podstatu vedenia nášho štátu
a to od ľudovo-demokratickeho zriadenia k socializmu,

Volby do všetkých
stupnov
Národných výborov

Naši občania sa všetci od 18 rokov majúcich týchto
volieb zúčastnili, Všetkých voličov vo volebných zornomoch
zapisaných bolo = 878. občanov voličov,

Stocho mužov = 418. žien 460.

Počet všetkých odovzdaných platných hlasov bolo 902.
neplatných hlasov nebolo, je vidieť že naši voličia sa všetci
do jedného volby zúčastnili, ba k volbe sa prihlásily aj takí kto
ry omilom boli vynechani z voličských zornomov, po sústény
ich opravnenej požiadavky boli pripusteny k volbám a takéto
bolo 10. voličov a 14. volilo na voličsky prekár, takže to čini:

spolu $10 + 14 + 878 = 902$. ^{Nový} Za poslancov boli zvoleny tyto sudruhovia

Do Národného zhromaždenia: s. Mako Alois predseda JRD Čakajovec

Do Slovenskej národnej rady: s. D. Lašša Jozef dochodec - Nitra

Do Západoslovenského kraja s. Hrivňák Eduard pracovník na KNV Nitra

Do Okresného národného výboru: s. Dolnák Frant. preds. JRD Lukáčovec

Do miestneho národného výboru:

s. Hanák Jozef	s. Žákova Hedviga
s. Čapek Michal	s. Rolfesova Božena
s. Matejička Jozef	s. Sajdosova Anna (por. os.)
s. Panis Ludevít	s. Pleško Karol
s. Gajarski Peter	s. Bosak Michal
s. Nemeec Emil	s. Adler René
s. Kubica Ján	s. Hraška Jozef
s. Oravec Jozef.	s. Dolnák Štefan
s. Kollar František	s. Cebo Gejza
s. Klostermanova Alibeta	

Tyto 19. občanov bolo zvolených za poslancov do miestneho národného výboru, z pomedzi týchto bol zvolený:

- s. Hanák Jozef za predsedu MNV.
s. Čapek Michal za tajomníka MNV

Rada MNV, je takto zostavená:

- s. Matejička Jozef, s. Panis Ludevít, s. Nemeec Emil
s. Kubica Ján a s. Gajarsky Peter.

Uvediem krátku charakteristiku zvolených poslancov

Judruh Hanák Jozef predseda MNV. narodil sa 26. 8. 1907 v Lukáčoviciach pochádza z robotníckej rodiny, otec menovaného slúžil ako deputátnik na tunajšom veľkostatku on sám tiež pracoval spolu z otcem, neskôr sa na prácu

do Francie pracoval tam niekoľko rokov až sa mu stalo veľké nešťastie pri ktorom stratil jednu ruku, navrátil sa z Francie k rodičom, bol prijatý do práce na ČSD. a tam je zamestnaný aj teraz, v roku 1958. bola mu sverena funkcia predsedu MNV vo svojej ^{funkcie} pozíciu si dobre a rozumne, preto aj pri týchto voľbách bol zvolený znovu za predsedu miestneho národného výboru.

J. Čapek Michal, tajomník MNV narodil sa 10.9.1907 v Lukáčovciach, pochádza z robotníckej rodiny, už v mladých rokoch stratil obidvoch rodičov, a tak potuloval sa po svete a pracoval sám, 1953. bol predsedom MNV. a v roku 1955. bol zvolený za tajomníka MNV. a keď v minulosti sa venoval tejto funkcii dobre preto aj pri týchto voľbách bol zvolený znovu do miestneho národného výboru za tajomníka.

Ostatní poslanci národného výboru, su väčšinou robotníci, a zolníci, družstevníci, iba 3. su úradníci ale aj ty pochádzajú z robotníckych rodín.

Na ulahčenie zvládnutia všetkých tých úloh na ktoré sa podujali previesť zvolení poslanci, bolo ustálených 8. komisií každá komisia má pridelení svoj úsek práce, a starať sa aby na tom pridelenom úseku práce, všetky nedostatky boli odstránene a riadny chod celého politického a hospodárskeho života nebol narušovaný. Tieto komisie su 3-4. členne, v ktorých vedúcim je v každej poslanec MNV. zaobiera sa veciami ktoré

spadajú do jejích odborov su na uľahčenie práce rady miestneho národného výboru, je potrebné aby tieto komisie riadne vykonávaly svoje úlohy ktoré na seba vzaly.

Sú to komisie: ich vedúci:

- 1.) Podohospodárska - - - - s. Nemeš Emil
- 2.) Finančno rozpočtová - - - s. Panis Ludevít
- 3.) Kultúrno-osvetová - - - s. Krábec Štefan
- 4.) Pre služby a miestnu výrobu - - s. Krasák Jozef
- 5.) Pre vystavbu - - - - s. Pleško Karol
- 6.) Pre ochranu verejného poriadku s. Hlanák Jozef
- 7.) Zdravotná - - - - s. Gajdosová Anna
- 8.) Trestná - - - - s. Hlanák Jozef

Životopis
kronikára

Na uzavretí roku 1960. musím napísať niečo o sebe kto som: Menujem sa Mošát Michal, narodil som sa 14. 12. 1897. na Andaui okr. Nitra, pochádzam z robotníckeho rodu, moj otec slúžil na veľkostatku ako robotník, v roku 1903. sme sa presťahovali do Lukáčoviec, tu som chodil aj do školy po vyhodeni obcej školy zostal som pracovať pri rodičoch na veľkostatku biskupstva Nitrianskeho, robil som všetky práce na poľnohospodárstve, v roku 1915. ani nie osemnásťročný musel som narukovať k vojsku, lebo ten čas práve zúrila prvá svetová vojna, (1914-18.) po čas vojny presíel som tieto bojiská = Ruské - Rumunské - Talianske,

na Talianskom fronte som utrpel zranenie, ktorého som sa liečil v Trnave v nemocnici kde ma zastihol aj koniec vojny. Po príchode z vojny domov začal som pracovať znova na poľnohospodárstve, keď som videl tu nespravodlivosť aká sa robila na pracujúcim ľuďom, burcoval som ľud k odporu, až v 1920. založil som spoločne so súdruhmi Social-demokratickú stranu robotnícku, ktorá mala hájiť záujmy robotníkov, taktiež založil som odborovú organizáciu: Sväz remeselníkov lesných robotníkov, týmto organizáciám bol som predsedom a tiež doverníkom viedol som stávkami proti vykorisťovateľom, zúčastňoval som sa aktívne boja za zvýšenie životnej úrovne pracujúceho človeka ako aj za poradenie kapitalizmu, začo som bol viac krát správe prepustený, pracujúci videli u mňa nezlomnosť donútili štrajkom statkára že ma musel zamestnávať naďalej, Ako dvadciat (22) ročný bol som zvolený za člena obecného zastupiteľstva, a to ešte na vedúce miesto za stranu robotnícku, bol som napádaný zo všetkých strán, ale som sa vedel obrániť lebo som mal organizovanú masu ľudí za sebou, Pri rozkole soc. dem. strany stal som aj seba organizáciou na soc. dem. (ľavica) a pri vzniknutí Komunistickej strany, bol som jej zakladateľom v Lukáčovciach a viedol som ju až do 1930.

Naposť na moju osobu sa stupňoval zamestnávateľ sám
 mi povedal že mu radi p. farár Petrášek aby ma nezamestnával
 že som veľmi nebezpečný človek komunista, tak sa mu aj poda-
 rilo sa ma zbaviť, vypovedal ma z práce, márne som hľadal
 zamestnanie nikde som prácu nedostal, nemohol som sa
 uť dať na to diviť aby moje 4. malé dety s matkou a somnou
 hladovali, podal som si žiadosť o pas do cudziny na prácu
 do Francie, behom 8. dní mi bolo vyhovene, dostal som pas
 a smluvu na prácu, úradník na okresnom úrade keď mi
 ho dával do ruky povedal: chvalabohu už je zas o jedného menej:
 odišiel som do Francie, pracoval som tam na poľnohospo-
 dárstve, aj tam som sa zúčastnil robotníckeho hnutia, no
 nie politicki ale „odborové“ v C.G.T. Francúzi cudzincov mali
 nato aby ich zamestnávali na ťažke a združie škodlive prá-
 ce, Bol som vo Francie plných 10. rokov. Po 10. rokoch za oku-
 pácie Francie vrátil som sa na Slovensko, Bol som
 hneď privítaný v Bratislave, Hlinková garda ma 4. dni držala
 vo vyšetrovany, no pri vyšetrovany nešetřili ani so zaučiami
 dali mi ich nečítane, Prišiel som do Lukáčoviec hneď som
 začal nadväzovať spojenie s ľuďmi ktorý vypadli z milosti
 H.S.L. a H.G. (Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, a Hlinkovej gardy)
 a ich učil a pripravoval na prevráťte funkcie priechode
 frontu, a konečne prišiel túžobne očakávaný deň čokrám

prišla Červená armáda, vyhnala fašistov, a ž teraz
 nastalo práce ešte viac, prišli z okresného výboru K.S.P. aby
 sme si založili znova Komunistickú stranu, s. Matejička
 Jozef ich priviedol ku mne, ihneď som sa dal do práce
 a obnovil stranickú organizáciu, robotníctvo pri nábo-
 re do Komunistickej strany zostalo samé, keďže Demo-
 kratická strana mala pomoc p. notára Šlimáka, kto-
 ry im radil a ich viedol, Komunisti vedeli že Šlimák
 spolitikou Komunistickej strany nesuhlasí, lebo mal
 2. garnituru mlátačiek a tiež zarizovaný majer za Dob-
 nim Trhovištom, ktorý si náležite opravil z Fondového
 hospodárstva, a pritom sa do područia Hvetkory a Fraš-
 tákemu dával, mi sme aj toho premošli,

Februárových udalostiach 1948. aj proti vôle demo-
 krator a p. notára založil som Akčný výbor Nár. frontu
 a navrhol rozstaviť nový výbor, Demokratickú stranu sme
 rozpustili, a Demokrati sa ani nepokúsili založiť si novú
 stranu, mňa si zvolili za predsedu M.N.V. bol som pred-
 sedom 2 roky, za mojho predsedovania: opravili školy
 zriadila sa materská škola, zriadilo sa kino, a opravi-
 la cesta, po 2. rokoch bol som okr. výborom K.S.P. dany na
 Štátny majetok najprv ako ²⁰ kadroveho pracovníka, a po
 1. roku bol som menovaný za riaditeľa štátneho majetku

v Hlohovei, posledne bol som dany Poverenietrom podokos-
podárstva na Jednotne roľnícke družstvo do Malčenic
ako organizátor výroby na 1. rok, po roku som sa vrá-
til naspät na Štátny majetok v Hlohovei, nerobiel
som sa tam dlho, 1957 roku v januári som ochorel a to
tak nešťastne, že som sa musel podrobiť chirurgické-
mu zákroku, kde pri operácii hrdla som úplne strá-
til hlas, (som bol) následkom ^{toho som bol} uznávaný ako práceneschop-
ný na trvale, teraz žijem z invalidného dôchodku.

Dňa 20. apríla t. r. (1960.) bola mi daná tá česť
od Rada miestneho národného výboru, aby som uviedol
do Pamätnej knihy udalostí z obci, a to aj síce
starších rokov, čo ho som sa týmto podujal na tú
prácu a vyňasnažim sa tu zrnačiť pre budúci
občanov život ako sme žili, a ako žijeme.

V Lukáčoviack dňa 5. marca 1961.

Mošat Michal
Kronikár

811.15